

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ : ศึกษากรณีการใช้รถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ Legal Problems Regarding Compulsory Motor Insurance : Case Study of Self-Driving Vehicles

จิตารัตน์ หิรัญวงศ์*

Tidarut Hirunwong

ดร.พิมพ์กมล กองโกศ**

Dr. Pimkamol Kongphok

วันที่ได้รับบทความ 9 พฤษภาคม 2567; วันแก้ไขบทความ 17 กรกฎาคม 2567; วันตอบรับตีพิมพ์ 18 กรกฎาคม 2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้รถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการปรับใช้กับรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ และวิเคราะห์ปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดจากการทำประกันภัยภาคบังคับ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2551 ในการปรับใช้กับรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ

จากผลการศึกษาพบว่ากฎหมายทั้ง 4 ฉบับ กล่าวคือ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 และกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ พ.ศ. 2551 กล่าวถึงเฉพาะรถยนต์ที่มีผู้ขับขี่ เช่น การทำประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ ผู้ได้รับความคุ้มครองจากอุบัติเหตุจากการใช้รถยนต์ และหลักเกณฑ์ในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน

* นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

** อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; E-mail: pimkamol@tu.ac.th.

แก่ผู้ประสบภัยจากรถ เป็นต้น โดยไม่รวมถึงการทำประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับสำหรับรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ จึงไม่ครอบคลุมถึงการได้รับค่าสินไหมทดแทนของผู้ใช้รถยนต์อันเกิดจากอุบัติเหตุจากการใช้รถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่าควรเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้คำนิยาม คำว่า “รถ” เพื่อให้ครอบคลุมมากขึ้น ควรกำหนดแนวทางการทำประกันภัยภาคบังคับสำหรับรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ รวมทั้งหลักเกณฑ์การจ่ายค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายอันเกิดจากการใช้รถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติเพื่อให้ความคุ้มครองกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม อีกทั้งสอดคล้องกับบริบทความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ

คำสำคัญ: ประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ รถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ค่าสินไหมทดแทน

Abstract

The objective of this research is to study the concepts, theories, and legal principles relating to the use of autonomous vehicles. It explores legal measures applicable to autonomous driving and analyzes the challenges associated with implementing these measures to propose the solutions for the issues arising from mandatory insurance coverage according to the Motor Vehicle Victims Protection Act B.E. 2535, as amended by the 5th Amendment B.E. 2551, concerning the protection of accident victims.

The research result showed that the four laws, namely the Motor Vehicle Victims Protection Act B.E. 2535, as amended by the 5th Amendment B.E. 2551, the Vehicle Act B.E. 2522, the Land Traffic Act B.E. 2522, and the Ministry of Transport's regulations on vehicle components and equipment of the Vehicle Act of B.E. 2551, specifically address vehicles with human drivers. This includes provisions such as compulsory motor vehicle insurance, protection for accident victims, and criteria for compensating those affected by accidents involving traditional vehicles. However, these laws do not encompass compulsory motor vehicle insurance for autonomous vehicles. Consequently, they do not cover compensation for users of autonomous vehicles affected by accidents arising from their use. It is suggested that the laws should be amended by defining the term "vehicle" to encompass a broader scope. Additionally, it is also recommended to provide guidelines for mandatory insurance coverage for autonomous vehicles, including the proportionate and fair criteria for compensating individuals affected by accidents arising from the use of autonomous vehicles to be consistent with the context of change in autonomous vehicle technology.

Keywords: compulsory car insurance, autonomous cars, compensation

บรรณานุกรม

- กฤตพร เจริญกุล, ‘ปัญหาการตีความและการบังคับใช้กฎหมาย เกี่ยวกับความรับผิดของผู้ค้าประกัน : ศึกษากรณีการให้สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ของธนาคารพาณิชย์’ (วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต 2559).
- จิตรา เพียรล้ำเลิศ, คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยประกันภัย (พิมพ์ครั้งที่ 2, นิติธรรม 2555).
- ไชยยศ เหมะรัชตะ, ย่อหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกันภัย พร้อมด้วยกฎหมายคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (พิมพ์ครั้งที่ 7, นิติธรรม 2546).
- ณัฐภูมิภัทร์ เขมะทัตสสี และยุพนา พิมพ์เสน, ‘รถจำลองขับเคลื่อนอัตโนมัติ Automatically Car’ (โครงการภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม 2561).
- ณิกานต์ รัตนเดช, ‘ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทดสอบและการใช้งานยานพาหนะขับเคลื่อนอัตโนมัติบนถนนสาธารณะ’ (วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2562).
- ธนกฤต ครุปัญญามาศย์, ‘ประกันภัย พ.ร.บ. ระบบประกันภัยที่ต้องการเปลี่ยนแปลง’ (2559) 147วารสารประกันภัย 19.
- ธานี วรภัทร์, กฎหมายว่าด้วยประกันภัย (พิมพ์ครั้งที่ 4, วิญญูชน 2558).
- ธีระยุทธ ปึกษา, คำอธิบายกฎหมายลักษณะประกันภัย (พิมพ์ครั้งที่ 2, นิติธรรม 2562).
- ภัทรนันท์ แสงศรี, ‘รถยนต์ไร้คนขับกับประเทศไทย’ <https://medium.com/@pattaranan_s/รถยนต์ไร้คนขับกับประเทศไทย> สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2566.
- ภาณุพันธุ์ อุดมสุวรรณกุล และภูมิภัทร อุดมสุวรรณกุล, ‘ยานยนต์ไร้คนขับ จะเปลี่ยนประกันภัยอย่างไร’ <<https://www.bangkokbiznews.com/business/917783>> สืบค้นเมื่อ 22 กันยายน 2566.

ภาวิณี เอี่ยมตระกูล และสรารัตน์ ฉายพงษ์, ‘การศึกษาปัจจัยพฤติกรรมเสี่ยงที่ส่งผลต่อการเกิดอุบัติเหตุทางถนน’ (2564) 15(3) วารสารชุมชนวิจัย 30 <<http://trsl.thairoads.org/FileUpload/1813/220206001813.pdf>> สืบค้นเมื่อ 22 กันยายน 2566.

รัชพร ศรีเดช และคณะ, ‘อุบัติเหตุบนท้องถนน : การสร้างแรงจูงใจเพื่อการป้องกันอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ในวัยรุ่นและเยาวชน’ (2564) 43(2) วารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม 127 <<https://he01.tci-thaijo.org/index.php/nursingsiamjournal/article/download/250900/171791/962331>> สืบค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2566.

ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน, ‘การเปรียบเทียบสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในประเทศไทย’ (29 ธันวาคม 2566) <<https://www.thairsc.com/data-compare>> สืบค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2566.

สมยศ เชื้อไทย, *คำอธิบายวิชากฎหมายแพ่ง หลักทั่วไป* : (พิมพ์ครั้งที่ 30, วิญญูชน 2566).